

187-1107
100-1637

Aminnelse-Tal,

öfver

Sällgen Afledne vice Pastorn och Commministern

Högäretvördige och Höglärde

Herr Magister CLAS

JOHANSSON EEK,

Häfter

Med Desß Begrafning i Ödeshögs Kyrka

d. 21 Jan. 1795.

af

PEHR TENGGREEN, ~~1795~~

Kongl. Ord. HofPr. Contr. Prost och Kyrkoherde

i St. Åby.

Printöping, D. G. Widen

Kopierad av Hugo Brolin
den 23 september 1986

Imprimatur.

Linköpings Dom-Capitel d. 15 Jul. 1795.

Ad Mandatum

P. Kernell.

Lit

**Wäladla Enke, Fru Pastorskan BEK,
FÖDD ANNA CATHAR. HALLMAN.**

Mit löfte fullgjordt är—min Fru. De ord Er såndas,
Som talades af mig, wid Eder Makas Graf;
Wist däri något fins, som til Er tröst kan wändas,
Allenast hjertat wil, sig taga tröst därpå.

Wäl talet brister här: Swem är som det ej känner!
Men det förlåtes lätt, af den som tänker wäl;
Ly det blott lemnadt är, at tilfridsställa Wänner,
Och, ho kan neta då? Swar finner man då stäl?
Nog af! det wårde här, utaf wår kära Döda,
Swars bortgång aldrig nog, af oss beklagas kan.
Gud tröste alla Dem, hwars hjertan härwid blödat
Men Er, min Fru! dock måst, som saknar en from

Man!

PEHR TENGGREEN.

I. J. N.

W. Ah, Den salige Guds Mannen; hwars öfwerleswor wi nu, för sista gången se för våra ögon, ålfade i lifstiden, at wid alla tillfällen, där han war tillstådes, något af Guds Ord anfördes, de närwarande til uppbyggelse. Det wore mindre wältänkt af oss, då wi, om jag så må tala, nu slutel. här i döbligheten äge denne war affomnade Wäns sällskap, om wi icke följde, denna af honom, på så god grund, bland oss införde christeliga plågsed. Dock, nu med den skilnad, at wi tale, och han tiger; när däremot fordom, han altid talade för oss, och wi lemnade til hans uppbyggeliga läror en helig upmärksamhet, under en stilla tystlåtenhet. Så, omwärla och förwandlas tider och stunder, K. Christne, här i döbligheten! Fällan bittra affaknads tårar, K. W. denna glädje är Eder, nu mera förment! Gråt, Edeshögs Församling! Gråt! denne fromme och trogne Herde talar ej mer til sin ålfade Hjord. Lätom oss derföre af-sätta några stunder, af denna Sorgebagen, som bör framshyta i tårars gjutande, til at låra oss känna våra pligter emot denne war wälsignade Wän, seban han nu är från oss gången, in i en salig ewighet.

Her.

Herren all Hugswalelles Gud lätte våra hjertan, under dessa stunder ifrån alla våra swära bekymmer, at de må rätt kunna uppoffras, til en helig andagt, alla Bedröfwade til tröst och wederqweckelse!

Text. Ebr. 13. v. 7.

Tänker på Edra Lärare, de eder Guds Ord sagt hafwa, och efterföljer deras Tro.

Vot. Sw. Ps. B. N. 229. Dit ord är i war nöd 2c.

Christelige Åhöreres pligter, emot Christelige och från Dem skiljde Lärare.

§. 1.

Rättstafvens Lärare äro de, som med nit och alfwar föra andans Ämbete; som förkunna Guds ord, rent och oförfalskat med eftertryck; och, som dela Sanningens Ord rätt. Sådane Herdar, äfwen som de af Gud self utkorade äro, så sänder Han ock dem Sself dit, honom tåckeligt är. Hwadän de ock, genom Guds Försyns wisa anstalter, sändas än hit, än dit, ibland Jesu Hjord, at med trohet och nit förrätta Herda-ämbetet. Rättsin-nige Lärare blifwa ock, ej sällan, liksom i förtid ryckte ifrån Herda-wärden, genom döden; wissertligen, aldeles enligt med Guds wisa och nå

lliga målbehag; ehuru hans affigter äro of
 dårlige och ofände. Dock, hvad vi wist weta,
 är, at det ej sker för at Hjorden skal förfin-
 gras, utan at Guds ära och Hjordens bästa
 genom sådana bolde Guds wägar desto snara-
 re skal winnas; ehuru det ej alltid så snbart
 faller of i ögonen. Imidlertid, så känbar of
 en sådan rättfärdig lärarens tilljämning är för
 Christelige Hörare; så wil dock Gud, at des-
 sa sednare med stilla undergifwenhet för Guds
 behag, emottaga en sådan förändring, och til-
 fridstålla sina forgbundna hjertan, med utöf-
 ningen af de tre omwilkorliga pligter som Apost.
 Paulus dem och of allom, i våra Lerte-ord
 föreskrifwer. **Ulf. Wänner!** Jag behöfwer ej
 mer, än leda Edra ögon in på den lifbegän-
 gelse, som nu förevarande är; och, den där
 har til föremål, at öfwerlemnna förgångliga
 delen, af i lifstiden denna Församlings, i alla
 tider, berömdwårde Commminister, Wälärewördis-
 ge och Höglårde Magistern och vice Pastorn
H. CLAS JOH. EEK, at jordens stöte, och
 til hwila i grafwen: Och, i Stoln, alla med
 mig gemensamt wita, at han i lifstiden wa-
 rit en Herde efter Guds hjerta, hwilken, ef-
 ter Pauli lära, i våra Lerte-ord, skal gagna
 den här qwarleswande Hjorden, så efter,
 som före sin bortgång genom döden. Detta
 sker, när vi, hans qwarlemnade Hjord i agt-
 taga de pligter, som Paulus of i de anförde
 ord, föreskrifwer. **Uf hwilka**

Den iista är: at wi skola tänka på
våra Lärare. Tänker Lärare.
 Apostelens mening är, at wi skola hafwa en
 god och rättfärdig lärarens hjerta, sinne, nit,
 möda, arbete, lära och lefwerne, alltid och al-
 lestådes, i en öm, kärleksfull, liflig, tacksam
 och ärfärdig åtanke. Under innerlig wörd-
 nadsbetygande för Gud, som förordnat et så
 utkoradt redskap, til sin Församlings nytta och
 salighet. Ho är den af Eder, älskade i Her-
 ranom! som bestridder vår affomnade Wän-
 denna åtanke? Hans exemplariska fromhet,
 Gudsfruktan, dygd, nit för Guds ära, och
 edra själaras bästa; hans outfärdiga möda,
 för Eder, Edra Barn, Edra Ryrka, Edra
 Fattiga, huru förtjänar icke alt detta, at af
 eder besinnas; med högaktning anses, och tjä-
 na eder til estersyn. Huru böra icke hans o-
 uttröttliga ombesittande, at befrämja ordning
 och stic at afböja alla tillfärdigheter; at befor-
 dra en sann-Gudsfruktan, frid, endragt och
 inbördes christelig kärlek med ofskrymtad tack-
 samhet ihogkommas! Skulle icke hans stoft suk-
 tas med våra tårar! hans lefnad, hans wäl-
 gärningar, hans många förtjenster lefwa ibland
 of, in til sednaste tider, i et wälsignadt min-
 ne. O, hvad uträttar wäl en sådan åtanke
 af en älskad lärare? Jo, kärleken gör sakna-
 den rätt liflig; äggar vår föresats, och gör
 den fast, at i sinne och tänkesätt lifna honom,
 för at, äfwen som han, finna nåd för Gudi.
Wäl

Wäl den, som med en sådan egen förbättring tänker på en rättsskaffens lärare. Då winner Gud, i en lärares döb, sin wisa affigt, at wäcka till kärlek och goda gärningar långt mer, än om alt skulle gå i sit wanliga fläck.

§. 3.

Den 2:dra Pligten, som Christelige Lihörare åligger, i anseende til från dem skiljde lärare, är: At de i et godt hjerta förwarra de Guds ord, som dem, til lärdom och tröst af Gudelige Lärare sagde blifwit. När wi, wälsignade Lihörare! rätt besinna, hwad för et stort och wigtigt ämbete Guds ords tjenare föra ibland oss, så kunna wi ej annat, än fatta största högagtning för ämbetet, samt lemna hwart och et Guds Sändebud all wår tilgifwenhet och upmärksamhet. At således tänka på Guds Ord, som en allred lärare på Guds wagnar sagt, är, at i och på en gång, låta wördnaden för Gud, samt förtroendet för läraren sätta alla hjertats driffjädrar i rörelse, til upmärksamhet och andakt; så, at förståndet med all helig längirighet fattar, och hjertat, med fullt andeligt begär antager de råd, tröster, warningar och förmaningar, som det trogna Guds Ombud oss gifwer, och dem samma, med all tillsytlestgörelse begagnar. Påminnen Eder, mine Käreste! härwid, Eder bortgångne Lärare: Och I skolen aldrig förgåta, med hwad tydlighet och lättbet han bisbringat Eder Irones läror, med

med hwad nit han predikat den korsfäste Christum til salighet, med hwad ofrymtad wälmening, han både i tid och otid hållit på truga, förmana, warna och upwäcka til alt andeligt godt. I weten sjelfwe k. Christne, huru hans hjerta, upeldadt af Christi kärlek, tidt och ofta, estertryckeligen ådagalagt, huru han åstundat Eder alla i Christo Jesu, af hjertans grund. Med hwad wärma i hjertat, har han icke från detta rum margfalliga gånger förfunnat Eder Guds wilja och råd om wår salighet, samt troligen förmanat eder, at icke försumma Guds nåd. Huru hafwen I icke, under hela hans Ambetstid ibland eder, lärt känna honom, såsom en rätt Israelit, i hwilken intet swelk är, och derföre, med hwad förtroende hafwen I icke altid emottagit hans råd, med hwad upmärksamhet hans läror, med hwad åhåga hans underwisingar? Huru har icke han, ofta, med sin rena Gudsfruktan wäckt eder andakt, och med sina suckar och böner dragit edra hjertan med sig til himmelen, samt i andans nit, altid fullgjordt, hwad hans dyra ämbete af honom kräfde? Huru war han icke ljuslig wid hwar man, at han måtte winna allom? Lägga wi nu, åskade i Herranom! alt detta tillsammans: Hwilka läror förtjena wäl mer at i minnet och hjertat förwaras, än dem han oss, å Guds wagnar sagt hafwer? Skulle wi icke skärpa dem samma wår om Warnom, och där om tala? Jo wisseligen, I anseende härtil bör alles wår för-

förefats vara, at til bewis af vår tacksamhet emot all hans möda, samt nitälskan i Guds sak förklara: Efter de ord Du oss sagt i Herrans namn, wilsa wi göra.

§. 4.

Wi komma nu til vår 3:de Beträffelses del, som lærer alla Christelige Åhörare deras 3:de Pligt emot Rättfärdige Herdar och lärare bestående däruti: At efterfölja deras Tro. Hwarigenom Paulus wil upmuntra alla Rättfärdighets Åhörare, at taga exempel af Trogne och Gudelige lärare, at med ståndaktighet bekänna Jesum, samt, at i deras wandel bewisa sig så helige, som de antagne aldräddigaste Tros-lärar det yrka, och hwilka Rättfärdige, samt Ömsinte Herdar dem troget förehålla. Hwem wet icke, älskade Wänner! at exempel och eftersyn, lära bättre, och wärka mer, än de klokaste underwisingar. Nu, ehuru vår Frålsare Jesus Kristus är det fullkomligaste och största mönster til helgelse; likwäl, när wi nu icke mer hafwa Jesum ibland oss, så har Gud, som så wäl känner, hwad sinliga intryck hafwa för wårkan, i dess ställe, lärt då och då, sådana ljus framblössa bland menniskor, af själar, som öfvertruttit arbeta i sin kallelse och helgelse, at föreläsa andra, at de genom sin kärlek til Gud och oskrämda Gudaktighet, kraftigast wäckt til Guds pris, samt ombe-

flitan.

flitan af goda gärningar, hos andra. Bland dessa igenkänna wi genast, vår i lifstiden älskade Wän, hwars Guds och Jesu Christi kärlek, war sann, oförstod och lefwande, hwars Tro war ren och oskrämd. Han kände Jesu förtjänsts dyrbara värde, och gagnade den; Jesu Blods renande och helgande kraft, och njöt den; Jesu wälsignade Förforsnings oumbärlighet, och tilägnade sig densamma i trona. Han yrkade med skäl, at omwändelse utan helgelse, är lika så omöjlig, som helgelse utan omwändelse. Han dref hela Salighets-läran oförstod, på sätt Gud den i sin Hel. Ord förefriswit. Hwad han prädikade androm, det trodde han; och hwad han self trodde, med den saligaste tillfredsställelse för själ och hjerta, det predikade han. Tron på Jesum yrkade han, såsom enda frånsättsättet för arme syndare, in han wiste, at utom tron war omöjligt at räddas Gudi. Sådant war hans Tro, grundad i Evangelii wälsignade lärar; Och i denna Tro, är wisseligen högst nödigt, at wi honom efterfölje. Men, wi böra tro som han, hwilken släde bewisade sin tro lefwande genom sina goda gärningar; wäl wetande, at tron utan gärningar är död. Och, hwem wet icke, at goda gärningar, äro en sann bättre och Tros frukter! Salige äro de, som så tro, de så wisseligen Trones ämbalhet, som är ewinnerligt lif. Wår i Herranom afledne Wän war otwifelaktigt i bland dessa lycklige. Och si! äro wi hans efter-

föl.

följare, så warder ock wår åndalyckt, så som hans. D. å. den rättfärdigas.

§. 5.

Men wetom, mine Giff! wi böra ock vara denne fromme Lärares efterföljare i lefwernet. Han wiste ganska wäl, at det ej höfdes honom fråga: Hwilken af eder straffar mig för synd? Nej, det war hans sula öfwertgelse, at han i andans fattigdom, borde bekänna sig för den störste bland syndare, på det han, med desto större tröst i själen skulle kunna säga: mig är wederfaren barmhertighet. Nu, så litet han som menniska tog sig undan, för fel och swagheter; så stort war hans besittande, at icke prädika androm, och wara sjelf straffelig. Han ansåg det, för sin owilkorliga pligt, at upbygga, så genom sin wandel, som genom läran; hwadan han ock stråfwade fast därhån, at i alt blifwa så til sinnes, såsom ock Jesus Kristus war. Och, när sågo wi wäl hos honom annat än fromhet, stillhet, sagtmod och eftergifwenhet? Gubelig förnöjelse samt nitet för Guds ära woro hos honom altid brinnande. Witnen mot mig, I alle, som nu tillstådes ären, om jag i någor måtto wifer en hårmån ifrån sanningen. Och, huru böra wi icke uti dessa dygder wara denne bästa Herdens efterföljare. Herren, kraftens Gud, wårke i oss wiljan och utruste oss med förmåga härtill; och, wi skola dymedelst förewiga denne Lärare

wårke Lärares åminnelse ibland oss. Sedan wi nu så lårt känna wår ewigt wälsignade Wån, hwars andelösa lekamen wi nu mera endast för några ögnablick se för wåra ögon; så lærer hwar och en sinna at denne wår Wåns hjerta och wandel ådragit sig all wår afminingsfulla upmärksamhet; samt, at hans läror, tro och lefwerne i alt ästa af oss en oafbruten efterföljd, däråst wi wilja bewisa oss såsom rätte Christne emot Gud, såsom rättfärdighets Wänner af denne wärdige Lärare, nu mera, för all tid skild ifrån oss; samt däråst wi med full föresats skola kunna säga efterfölja Apostelens Pauli råd, oss sjelfwom til nytta, gagn och salighet. Herren böje alles wåra hjertan til sin sanna fruktan, och, wi skola wisseligen icke försumma något, af wåra andeliga åligganden! Äfwen som alla af hjertat gudålskande själar skola blifwa oss en liflig eftersyn til helgelse och rättfärdighet.

§. 6.

I öfrigt, äro alla sal. Pastor EKS förtjänster til snille, hjerta, och insigter så i alla wertdsliga kunskaper, som i de stycken, hwilka til hans ämbete hörde, wida öfwer wårt beröm. Han ägde margfalliga förmögenheter, och fullkomlig skicklighet, at kunna lysa i et långt högre ämbete, i sitt Stånd; men, äfwen som den christeliga ödmjukheten gjorde, at han bekände sig ej annat weta, än Jesum, ock honom torpfäst; så ansåg han äfwen det

för

för den största äretitel, at heta och vara en rätt Christen. Af den väsentliga lyckan, har han ägt den största, den sällsynesta, at äga så många Wänner, som Kände. I sin Församling, war han mer wördad som Fader, än ansedd blott efter det ämbetsställe han innehade. Han ansåg och, samt omgäts med alla, såsom sina kära Barn, dem han nästan alla upfostr med förnustets mjölk, såsom nyfödd Barn. Hwadän och alla Hans Hörare, hwilka, äfwen så många woro hans Förtrogna, altid hörde honom med et heligt begär, då han talade från detta heliga rummet; de där och alla, i dag klaga sin förlust i hans bortgång, med bittra tårar. I Gamle! huru skullen I icke önskat Eder så dö, under hans ledande, genom Jesum, från Sotefängen, til Himmelen! I Medelåldrige! Huru hjerteligen gärna skullen I icke än längre önskat Eder så wärdas til Edra själar af denne nitiske Herde! I Barn! som denne Er wördnadswärde Fader omfattade med en så öm kärlek ifrån Eder spädaste ålder, begräten denne Eder bästa Wän! Wälsignen Hans stoft! Minnens Hans läror! Rätten Eder efter Hans förmaningar: och, I Stoln säkerligen blifwa Hans efterföljare i tro och helgelse; då skal Herren wara med Eder, och utgiuta sin wälsignelse öfwer Eder, för den Wännens skull, som genom sina läror grundat den sanna wissheten i Edra hjertan.

Til Dig, Du Heders Fru, som genom detta Dödsfall, blifwit författ i det sorgfulla Enkeståndet, wänder jag mig nu, med hjerteligit beklagande af Din gjorda förlust! Detta dödsfall rörer mig, för mycket, för nära, at kunna säga Dig något wid detta tillfälle til tröst i Din djupa sorg. Herren allena kan och will hugswala Ditt så ömt särade hjerta! Den Jesus, som har warit föremålet för Ditt och Din i Herranom affomnade Wäns ljusligaste samtal, under Eder säta sammanlesnad här i tiden, skal hådanester, såsom en wälsignad Själ-Brudgumme, blifwa allena din Skatt, ditt allt. Han skal astorka dina tårar, höra dina suckar, wara din enda glädje, til dess du ser i döden din hjerteligaste önskan fullbordad, at träffa din nu sofwande Wän, i arones Sal, bland Helgonens tal! Nu min Wälsignade Ämbetsbroder, som nu skiljt dig ifrån mig! Jag följer Dig dock med mitt hjerta, med min beundran in i sjelfwa ewigheten! Din bortgång kostar mig, och alla dina Wänner, de stridaste tårar! Wi med alle rättfärdige Christne beklaga och af hjertat inbördes! I sinnerhet önskar sig mitt hjerta öfwer Dig, Du min kära Hedshögs Församling, som i detta dödsfall gjort så mycken förlust! Herren hugswale Dig, i så måtto, at Han af nåd, gifwer Dig å nyo en Herde efter sitt hjerta, i sinom tid! Så gack nu trogne Wäktare i frid, til hwila! Wi lyckönske Dig Din sälla belöning! Gud har nu uptagit Dig med
åro

Åro! Du äst nu ingången i Din Herras
glädje! Njut här oförnytt, Din salighet bland
de utvalda! Medan vi nu här lefve, wän-
tande vår förvandling, och under glad åtanka
af Din wundne förlofning, sucke Wi, Sw.
Ps. N:o 395 v. 5. Gif mig sist en sa-
lig ånda . . . nåd. Amen!

Begravnings-Psalmer woro:

N:o 274 — — — 392. —
— 264 — 3, 4 v. 405: 14 v.

